

Patronatschamber wéi vun der Salariatschamber, dat och opgrond vun där aussergewöhnlecher Lag vum Land, och ënnerstrach gëtt, wéi wichtig et ass, dass een dat mécht. Ech mengen, och dat misst ee soulevéiere bei esou engem Projet. A fir de Rescht kann ech d'Zoustëmmung gi vun der CSV-Fraktioun. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Spautz. An ech ginn d'Wuert weider un déi honorabel Madamm Carole Hartmann.

■ **Mme Carole Hartmann (DP).**- Merci, Här President. Merci och nach eng Kéier dem Georges Engel fir seng Rapporten. Och bei dësem Projet gëtt d'DP-Fraktioun hir Zoustëmmung. Ech hat an der Kommissioun op en anere Punkt vun dem Gesetz vum 19. Dezember 2020 higewisen. Mir haten nämlech och, an dat war justifiéiert, am État de crise, eng Protektioun geschaaft, fir all Kënnungen ze vermeide fir Leit, déi krank ware während dem État de crise. Allerdéngs ass déi Protektioun u sech haut nach ëmmer gültig, well et sech ëm eng Mesure temporaire gehandelt huet, déi nach net opgehewen ass.

An duerfir wollt ech dem Aarbechtsminister nach eng Kéier d'Fro stellen, awéifern dass mer och driiwer nodenken, fir vläicht dës Mesure temporaire elo opzehiewen, well se awer haut, nodeems den État de crise am Juni 2020 ofgelaf ass, vläicht awer net méi onbedéngt noutwendig ass.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Hartmann. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Carlo Back.

■ **M. Carlo Back (déi gréng).**- Jo, merci, Här President. An och merci un de Georges Engel fir d'Presentatioun vum Projet de loi. Et ass alles gesot ginn an déi gréng Fraktioun wäert och hei hiren Accord ginn.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Back. Nächsten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Jeff Engelen.

■ **M. Jeff Engelen (ADR).**- Merci, Här President. Ech wëll da fir unzefänken och dem Här Georges Engel en häerzleche Merci soe fir säi schrëftlechen a mëndleche Rapport. Et geet all erëm am Kader vun de Covidmesuren ëm eng Verlängerung, dës Kéier ëm d'Ofgi vun de Krankeschäiner. An ech ginn den Accord vun der ADR zu dëser Propos.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Engelen. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement.

■ **M. Sven Clement (Piraten).**- Merci och hei nach eng Kéier un de Rapportier fir de mëndlechen a schrëftleche Rapport. Et ass näischt weider ze soen. D'Piraten sinn derfir.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Vizepremier- an Aarbechtsminister Dan Kersch.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Dan Kersch, Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire.**- Merci, Här President. Merci, Här Rapportier. Och nach eng Kéier - ech mengen, et ass wierklech alles gesot - vläicht zu där Fro vun der Madamm Hartmann. Si hat déi nämmleche Fro an der Kommissioun gestallt. Déi Sitzung drop hu mer vum Ministère aus eng Äntwert ginn. Mir hunn do eng aner Liesaart wéi d'Madamm Hartmann. Mir sinn der Meinung, dass déi Bestëmmung ausgelaf ass.

Ech sinn awer gäre bereet, dat nach eng Kéier mat hir zesummen ze kontrolléieren. Äre Parteikolleg, deen lech ersat huet, huet seng Aufgab dann net gemaach an lech dee Message net weiderginn. Mee kommt, mir kucken dat nach eng Kéier zesummen! Mir sinn der Meinung, dass déi Bestëmmung ausgelaf ass. Mee, wéi gesot, ech si ganz gär bereet, dat nach eng Kéier zesummen ze kucken.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci dem Här Aarbechtsminister Dan Kersch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7830. Den Text steet am Document parlementaire 7830².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7830 et dispense du second vote constitutionnel

Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass och dësse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen uegholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen,

Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain (par Mme Josée Lorsché), Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Jeff Engelen) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

14. 7764 - Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 12 décembre 2016 portant création des sociétés d'impact sociétal

Dee leschte Punkt vum Ordre du jour vun haut de Mëtten ass de Projet de loi 7764 iwwert d'Gesellschaft mat sozialem Impakt. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht.

A Rapportier ass eng leschte Kéier fir haut den honorabelen Här Georges Engel. Här Engel, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission du Travail, de l'Emploi et de la Sécurité sociale

■ **M. Georges Engel (LSAP), rapporteur.**- Merci, Här President. Erlaabt mer, ier ech bei de Gesetzesprojet kommen, eng kleng Klammer ze maachen. Ech hunn e Message vu mengem gudde Frënd, deen haut ganz vill hei gelueft ginn ass, dem Fränk Arndt, kritt. An dee seet lech allegueren e ganz grouse Merci, dass heibannen esou vill iwwert hien haut geschwat gouf, dass esou vill iwwer seng Stad Wolz geschwat gouf, wou e ganz frou driiwer ass, datt et och eng ganz schéi Stad ass, an dass en lech alleguer invitéiert, fir eng Kéier dohinner ze kommen.

(Hilarité et brouhaha)

A mir hoffen alleguer, dass mer e gläich eng Kéier gesond a monter ermëgessinn. En ass net krank, net dass ee mengt, e wier krank. Voilà!

■ **M. André Bauler (DP).**- En huet ganz schéin Uergelconcerten.

■ **M. Georges Engel (LSAP), rapporteur.**- A mir soen him och nach eng Kéier vun hei aus Merci fir dat, wat en an der Stad Wolz alles mécht. Voilà!

Dann zum Projet de loi 7764. Dat ass e Projet de loi, deen ännert dat bestoend Gesetz vum 12. Dezember 2016 iwwert d'Sociétés d'impact sociétal of, d'SiSen, fir d'Iwwerprüivungsverpflichtung vun den SiSen ze reduzéieren. Als Deel vum Kampf géint d'Coronakris huet d'Regierung eng ganz Rei vun ënnerschiddleche Moossnamen ergraff, fir de wirtschaftlechen Abroch ze vermeiden. All dës Moossnamen berücksichtegen awer net direkt d'Spezifisitéit vun den SiSen.

Dach ass et awer esou, dass déi méi rezent gegrënnten SiSe wéinst der Kris och Schwieregkeete kéinten hunn, besonnesch fir hiren Iwwerprüivungsobligatiounen nozekommen. Well aktuell ass et esou, dass déi Iwwerprüivungsverpflichtunge fir alleguer d'SiSe gëllen, an dat onofhängeg vum Émsaz, vum Bilanzwäert, vun der Unzuel vun de Mitarbeiter a vun dem Grënnungsdatum.

Fir den SiSen entgéintzekommen an amplaz elo spezifesch Hëllefen och fir si auszeschaffen, gesäit dësse Gesetzesprojet vir, d'Auditverpflichtung ze reduzéieren, fir esou och déi direkt Käschten ze reduzéieren.

Mat dësem Gesetzesprojet ass et also esou, datt déi ganz kleng SiSe mat engem Émsaz oder engem Nettoverméige vun ënner 100.000 Euro net méi verpflichtet sinn, hir Konte vun engem Auditeur iwwerprüiwen ze loossen. Fir d'SiSe mat engem Émsaz vun 100.001 bis eng Millioun geet et duer, dass d'Konten vun engem Commissaire aux comptes iwwerprüift ginn. An alleguer déi, déi iwwer eng Millioun sinn, déi müssen dann en agréierte Reviser huelen, fir hir Konten ze iwwerprüiwen an approvüiert ze kréien.

Dee Projet de loi hei gouf den 9. Februar 2001 deposedéiert. De Staatsrot huet den 23. März e favorablen Avis ginn. Den Institut des réviseurs d'entreprises huet kee favorablen Avis ginn, well et kéint zu enger Verwirrung, zu engem Duerjernee kommen tëscht dem Rapport vum Réviseur d'entreprises an tëscht dem Rapport vum Kommissär. An dat géif och dem Standuert Lëtzebuerg schueden.

D'Chambre de Commerce huet dee Gesetzesprojet hei positiv aviséiert, si hätt awer u sech nach léiwer gehat, wa mer vun 100.000 op 200.000 Euro eropgaange wäeren, de Seuil eropgesat hätten.

An d'ULESS, dat ass d'Lëtzebuurger Unioun fir sozial a solidaresch Économie, gëtt och e favorablen Avis zu deem Projet, ënnersträicht awer, dass dee Gesetzesprojet, also dee Projet vun den SiSen, onbedéngt nach eng Kéier komplett misst reviséiert ginn, dass eng Reform misst gemaach ginn, dass een iwwert dat ganz Gesetz vum 12. Dezember 2016 nach eng Kéier misst schwätzen. Voilà!

Dee Projet de loi hei gouf unanime an der Aarbechtskommissioun de 17. Juni uegholl - merci do fir!

Ech ginn heimadder den Accord vun der LSAP a soe Merci fir d'Nolauschteren.

■ **Une voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- An ech soen dem Här Rapportier Georges Engel villmools Merci a ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Aly Kaes.

Här Kaes, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Aly Kaes (CSV).**- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, fir unzefänken wëll ech natierlech dem Här Engel villmools Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport.

Den Dezember 2016, wéi et scho gesot ginn ass, also viru gutt véier an engem hallwe Joer, ass dat Gesetz hei iwwert d'Solidarwirtschaft zu Lëtzebuerg a Kraaft getrueden. 2019 wier eigentlech d'Joer vum Bilan gewiescht, esou steet et an deem Gesetz, nämlech am Artikel 15, wou u sech ganz kloer drasteet, datt eng Evaluatioun misst gemaach gi spëitstens dräi Joer, nodeems dat Gesetz a Kraaft ass a spëitstens den 31. Dezember.

Eis ass awer net bekannt, datt eng ganzheetlech Bestandsopnam an deem Sënn oder am Sënn vum Gesetz gemaach ginn ass. D'ULESS, den Daachverband vun der Solidarwirtschaft, schreift an hirem Joresrapport zwar vun enger Analys vum Mee 2020 vusäite vum Ministère, wou se och laut hinne consultéiert goufen. Vill méi ass eis awer an deem Sënn net bekannt.

Et geet hei rieds vu manner Contrainté fir déi kleng Entitéiten. An deem Sënn versti mer dësse Projet a sech och ganz kloer, niewent deem, wat de Rapportier elo gesot huet am Kader vu Covid. D'Astelle vun engem méi deiere Finanzrapport duerch e Reviser spillt eréischt ab engem Chiffre d'affaires vu méi wéi enger Millioun. Ech mengen, och dat ass gesot ginn. Dat begrësse mer. Dat bedeit awer am ëmgekéierte Sënn, jo, datt d'Opsiicht vum Ministère iwwert déi aner u Bedeitung gewënnt a virun allem och, datt d'Abuse solle wierklech verhënnert ginn. Ech mengen, dat ass ganz wichtig. An een, dee grad an deem Beräich och d'Verantwortung huet, hält drop, datt dat wierklech gemaach gëtt. Mir hunn allegueren keen Interessi, datt iergendeppes do net an der Rei ass.

Ben, ech hat och an deem Sënn schonn 2016 gesot, datt et extreem wichtig ass, datt de Ministère déi Kontrolle ganz seriö hëlt.

Dir Dammen an Dir Hären, ech hat jo dann awer och 2016 beim initiale Projet gesot, datt an enger Gesellschaft, wou déi materiell Wäerter enorm wichtig sinn, mee wou am gläichen Zäitraum d'Ausgrenzung, d'Marginalisatioun, jo d'Inegalitéiten am grouse Ganzen zouhuelen oder awer zumindest net ofhuelen, et u sech un der Politik ass, e Mouvement ze ënnerstëtzen, dee Léisunge bréngt fir eng méi gerecht inklusiv Gesellschaft am Sënn vu méi sozialer Kohäsioun. Dat stëmmt haut vläicht méi wéi jee. An duerfir sti mer och zukünftigen Upassungen am Sënn vun enger Stärkung vun der Solidarwirtschaft oppe géintiwier.

D'ULESS huet an hirem Avis eng Rei Pisten opgezielt. Niewent enger Upassung vun de steierleche Bestëmmunge sollen Hëllefen zum Beispill fir sozial Innovatioun agefouert ginn. Och soll gekuckt ginn, Norme fir d'Miesse vum gesellschaftlechen Impakt vun dësen Entitéiten ze schafen.

Ier et awer esou wäit ass, Dir Dammen an Dir Hären, wier mer frou, wa mer endlech kéinten déi Analys vum Ministère virgestallt kréien, am Sënn vun enger wierklecher Bestandsopnam, déi op dem Austausch mat allen Acteure fousst. Dozou gehéiere virun allem och d'Berufsskumzeren. Ech denken do zum Beispill un d'Handwierkerkummer an och un de Konkurrenzrot, well, et ass zwar elo méi roueg ginn, mee mir haten an der Vergaangenheet ëmmer erëm Diskussiounen iwwer Concurrency déloyale. Och d'Evaluatioun vun de Sozial-

klauele bei öffentlechen Ausschreiwunge vusäite vum Staat an de Gemengen, domat soll sech auserneegesat ginn. Dëst sinn, wéi gesot, nëmmen e puer Pisten, déi an eisen Ae sollten an där Evaluatioun diskutéiert ginn.

Jo, Här President, Dir Dammen an Dir Hären, d'CSV steet natierlech dofir, d'Solidarwirtschaft ganz kloer an all senge Formen ze stäerken. Eng differenziéiert Approche, wéi se an dësem Projet virgesinn ass, mécht also Sënn. Se bedeit awer och méi e geneet Hikucken, wéi ech et scho gesot hunn, vum Ministère.

Dat gesot, géif ech och den Accord vu menger Fraktioun fir dësse Projet ginn. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Kaes. An dann ass d'Wuert fir déi honorabel Madamm Carole Hartmann.

■ **Mme Carole Hartmann (DP).**- Merci, Här President. Och dës Kéier nach eng Kéier merci dem Rapportier fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport, och mengem Virriedner fir seng Ausféierungen. Ech géif mech drop beschränken, den Accord vun der Demokratescher Partei ze ginn.

Merci.

■ **Plusieurs voix.**- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Madamm Hartmann. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Charles Margue.

■ **M. Charles Margue (déi gréng).**- Merci, Här President. Villmools merci fir dem Georges Engel säi Rapport a villmools merci fir dem Aly Kaes seng Iwwerleeungen, fir eng Bestandsopnam vun deem Gesetz ze maachen. Ech géif mech där Demande am Numm vun eiser Fraktioun uschlëssen, fir dass mer eng Kéier kënnen de Bilan iwwert d'Solidarwirtschaft maachen, notament iwwert déi Concurrency-déloyale-Geschichten, dass mer do e weíneg méi kloer gesinn.

Voilà, ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun an deem Sënn. Merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Margue. An ech ginn d'Wuert weider un den honorabelen Här Fernand Kartheiser.

■ **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo, villmools merci och vun eiser Säit un de Rapportier, an och déi Bemierkung vum Här Kaes war jo ganz interessant. Mir haten 2016 géint dat Gesetz gestëmmt, eebe just och wéinst där Diskussioun ronderëm dee Réviseur d'entreprises an déi Käschten, déi dat verursaacht.

Duerfir si mer frou, datt dat elo zum Deel aus dësem Gesetz eraus ass. Mir wäeren awer wierklech och frou, wa mer dat ganz Gesetz eng Kéier kéinten a Rou iwwerprüiwen, well et sinn nach eng Rei Dispositiounen dran, déi ee wierklech nach kéint änneren. Duerfir ass déi Iddi vun engem Rapport méi wéi wëllkomm.

Villmools merci.

■ **M. Fernand Etgen, Président.**- Merci villmools, Här Kartheiser. An da wier et un der honorabel Madamm Myriam Cecchetti. Madamm Cecchetti, Dir hutt d'Wuert.

■ **Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk).**- Merci, Här President. Villmools merci un de Rapportier fir dee gudde Rapport. Mir begrëissen natierlech dës Adaptatiounen, déi am Kader vun der Pandemie am Gesetz iwwert d'SiSe gemaach goufen an déi dann och bäibehale solle ginn. Genee wéi de Staatsrot et schreift, si märe der Meinung, datt eng SiS iwwerhaupt kee Reviser bei engem Chiffre d'affaires vun null bis enger Millioun brauch.

De Cahier des charges vun de Revisuren, wat den Audit ubelaangt, misst onbedéngt un dee vun den SiSen uegepasst ginn. Si maachen nämlech absolutt keen Énnerscheed zwësche profitorientéierte Firmen an den SiSen, wou jo awer e groussen Deel vum Benefiss de sozialen Impakt ass. Dee loosse si komplett ausser Uecht.

D'Revisuren interpretéieren d'Texter och net ëmmer ganz richtig, well se net am Coup sinn, wat d'Kooperative betrëfft. Esou behaapte si dann zum Beispill, datt d'Kooperativen hir Statuten oder hir Statutenännerungen och iwwer en Notär misste maache loossen, wat awer absolutt net stëmmt.

An engem ganz konkreete Beispill huet de Reviser den Text « La rémunération annuelle maximale des salariés ne doit pas excéder un plafond correspondant à six fois le salaire social minimum » esou interpretéiert, wéi wann dee Plafong dee vun alle Saliariéen zesummen aus engem Betrib wier. Eieieieie!

Wat dann d'Commissaires aux comptes ugeet, do misst onbedéngt och eng Definitivoun virleien. Fir datt all déi Kontrollorganer standardiséiert un hir Aufgab eruginn, misst och e Guide vum Ministère de l'Économie ausgeschafft ginn. Dës Ännerunge gi ganz kloer an déi richteg Richtung. Mee geneesou, wéi et an der ULESS hirem Avis steet, si mir och der Meinung, datt eng Reform vum Gesetz vum

12. Dezember 2016 no dräi Joer - an Dir hutt et och gesot, Här Kaes -, hätt misse gemaach ginn, esou wéi dat och versprach gouf respektiv wéi et souguer an deem Gesetz steet. Dëst ass elo schonn iwwerfällg.

Datt et bis ewell nëmmen esou eng 30 SiSe gëtt, beweist jo och net grad dee ganz grouse Succès vun dëser Aart a Weis, fir d'Betriber ze geréieren. Donieft gëtt net genuch iwwert déi SiSen informéiert, soudass och méi oder manner jonk Entrepreneuren an Entrepreneurinnen oft näischt vun dëser Aart vu Societéit wëssen.

Eng Ännerung, déi mir eis virstelle kéinten en vue vun enger gréisserer Reform, huet mat der Gouvernance ze dinn. D'SiSe ginn am Moment geréiert wéi eng normal Entreprise. Mir hu schonn 2016 gesot, datt d'SiSe méi eng demokratesch Gouvernance missten hunn. Dëst ass a Frankräich anescht gereegelt wéi hei.

De Staatsrot huet dat deemools a sengen Avisen och scho geschriwwen: « Une gouvernance démocratique qui, selon la loi française, doit être comprise comme „définie et organisée par les statuts, prévoyant l'information et la participation, dont l'expression n'est pas seulement liée à leur apport en capital ou au montant de leur contribution financière, des associés, des salariés et des parties prenantes aux réalisations de l'entreprise” », esou datt all Concernéierten a Salarié, onofhängeg vum Kapital, wat en abuecht huet, sech besser kéint abannen.

Här President, et misste méi Incentivë geschafe gi wéi déi steuerlech Erlichterungen, Aidé fir innovativ Projeten, Hëllefën, fir déi vill Paperassen auszefëllen, a miessbar Normen, fir den Impact sociétal kënnen ze berechnen. Eng méi staark Presenz vun SiSen an domat och eng Stäerkerung vum sozialen an ekologesche Benefiss heescht och, dass d'Wirtschaft sech allgemeng anescht erswéckele kann an zwar an eisen Aen an eng méi positiv Richtung.

De Staat kéint zum Beispill bei Ausschreiwunge sozial an ekologesche Krittäre festleeën an domadder och d'SiSen an déi méi uechtsam Aart a Weis ze wirtschaften férdere. Wann et awer keng oder net genuch SiSe gëtt, well et net interessant genuch ass, da géllt eis dat awer leider net. Et ass jo och eng Ëmfro gemaach gi bei den SiSen. A mir froen eis, ob déi Äntwerten och eragefloss sinn an dës Adaptatiounen respektiv ob déi aner Adaptatiounen wäerten erafléissen, wann d'Gesetz op de Leescht geholl gëtt.

Mir hoffen op alle Fall, datt op déi besteeënd SiSe gelauschtert gëtt, fir d'Kritikpunkten um Gesetz besser kënnen ëmsetzen.

Merci fir d'Nolauschteren.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Madamm Cecchetti. A leschten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

■ **M. Sven Clement (*Piraten*)**.- Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, als Éischt e grouse Merci un de Rapporteur Georges Engel hei fir de mëndlechen a schrëftleche Rapport. Ech kéint elo ganz laang decortiquéieren, wat elo grad gezielt gouf. Ech loosse dat awer sinn, well ech mengen, datt eng Rëtsch vun deenen Argumenter scho virbruecht goufen, och an de Kommissiounsaarbechten, an datt mer do net nach eng Kéier mussen drop agoen.

Mat dësem Gesetz, an dat ass, mengen ech, dat Wichtigst, entlaaschte mer kleng Organisatiounen, déi sech zu Lëtzebuerg fir de gudden Zweck asetzen, sougenannten SiSen.

Mat dësem Gesetz mussen se also net méi fir all Bilan direkt bei e Réviseur d'entreprises goen. Kee Wonner, datt d'Reviseurs d'entreprises dat net esou gutt fonnt hunn; dat ass ëmmerhin hinnen d'Botter vum Brout geholl. Mee virun allem fir déi Kleng, déi en Activ vu manner wéi 100.000 Euro hunn, war dëst einfach eng onnéideg a virun allem eng ze grouss finanziell Belaaschtung. An duerfir begréisse mir Piraten och dës Gesetzesännerung.

Mir fuerderen, datt all den Organisatiounen, déi sech hei am Land fir e gudden Zweck asetzen, esou mann wéi méiglech administrativ Steng an de Wee geluecht ginn. An dat hate mer och schonn 2018 gemaach, wéi mer eng Proposition de loi deposéiert haten, fir bei den ASBLen d'Obligatioun vun der Publikatioun vum Membersregëster ze sträichen, eng ganz kuerz Proposition vun engem Saz. De Conseil d'État huet et leider bis haut net a säi Kalenner bruecht, fir en Avis zu där Proposition de loi ofzeginn, eppes, wat ech ganz schued fannen. A vläicht, esou wéi virdrun hei en Appell fir de Covid-Check gemaach gouf, dann hei net en Appell un eis selwer, mee vläicht eng Kéier en Appell un de Staatsrot: Deen Text läit elo dräi Joer do, kuckt lech en eng Kéier un! En ass wierklech net laang, an da kënnen mir hei an der Chamber eis Aarbecht maachen.

Dat gesot, léif Kolleeginnen a Kolleegen, mussen mer derfir suergen, datt kleng Strukturen, déi sech

fir de gudden Zweck asetzen, net vun onnéideger Bürokratie blockéiert ginn. Mir mussen hinnen de Wee einfach maachen a mir mussen se encouragéieren. A genau dat probéiere mer mat deem heite Projet. An duerfir wäerte mir Piraten en och direkt mat Jo stëmmen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Vizepremier- an Aarbechtsminister Dan Kersch.

Prise de position du Gouvernement

■ **M. Dan Kersch, *Ministre du Travail, de l'Emploi et de l'Économie sociale et solidaire***.- Merci och nach eng Kéier, Här President. Merci och nach eng Kéier un de Georges Engel fir den exzellente Rapport. U sech kéint ech mer et ganz einfach maachen an et ganz kuerz maachen. Hei setze mer eng Mesure vun der administrativer Vereinfachung duerch, déi zousätzlech nach de Virdeel bréngt, dass se d'Käschte fir d'SiSen erfrosetzt, fir eng ganz Rei vun deenen SiSen, déi mer hunn. An domadder schafe mer eng Win-win-Situatioun fir jiddwereen an erméiglechen enger ganzer Rei vun SiSen en ekonomescht Iwwerliewen, wat, mengen ech, an eiser alleguerte Sënn ass.

Ech wëll awer just heibäi bemierken, dass dat, wat vum Här Kaes elo hei an d'Diskussioun bruecht ginn ass, dass mer u sech missten eng Revisioun maache vum Gesetz vum 2016, vu mir selwer an der Kommissioun thematiséiert ginn ass. Eng ganz Rei vun deene Riedner, déi elo hei geschwat hunn, waren an där Kommissiounssëtzung net derbäi, soss hätte se dat gewosst. Et ass also och d'Uleies vun der Regierung, fir dat Gesetz nach eng Kéier op de Leescht ze huelen. Mir mussen allerdéngs do och d'Reform vun ASBLsgesetz ofwaarden, wat jo och an der Maach ass, wou d'Justizministesch ganz äifreg dru schafft. An dat ass, mengen ech, och néideg, well do mussen mer eis konform setze mat enger europäescher Direktiv.

Am Kader vun deenen Diskussiounen wäert dann och nach eng Kéier iwwert d'Reform vun den SiSe geschwat ginn. An ech wëll dann och nach eng Kéier preziséieren, dass mer 30 bis 35, et ass gesot ginn, SiSen zu Lëtzebuerg hunn. Mee zousätzlech zu deene fonctionéieren natierlech eng ganz Rei vun Initiative-socialen, och Atelier-protégéen, soudass also d'Zuel net esou niddreg ass, wéi dat virdrun hei ugeklongen ass, mee weesentlech méi héich.

An ech mengen, dass mer op engem gudde Wee sinn, fir d'Solidarwirtschaft zu Lëtzebuerg ze developéieren. An dee sollte mer och zesumme weidergoen.

Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools dem Här Minister Dan Kersch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7764. Den Text steet am Document parlementaire 7764⁵.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7764 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. Fir d'éischt de Vote électronique fir déi perséinlech Stëmmen.

Duerno maachen ech den Appel nominal fir déi, déi wëllen e Vote par procuration ofginn.

(Appel nominal pour votes par procuration)

Domadder ass dëse Projet de loi eestëmmeg mat 60 Jo-Stëmmen ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Aehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding, MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Cloesener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Claude Haagen (par M. Yves Cruchten), Mmes Cécile Hemmen et Lydia Mutsch ;

Mme Semiray Ahmedova, MM. Carlo Back, François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain (par Mme Josée Lorsché), Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché et M. Charles Margue ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser) ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

15. Résolution de M. Sven Clement concernant la déclaration du Luxembourg en zone de liberté LGBTIQ+

(Résolution déposée au cours de cette séance publique - à consulter en page 913 de ce compte rendu)

Ofschléissend kéime mer dann nach zur Ofstëmmung iwwert d'Resolutioun, déi vum Här Sven Clement deposéiert ginn ass a wou gefrot gëtt, datt ganz Lëtzebuerg offiziell zu enger LGBTIQ+ Freedomzone soll erkläert ginn.

Ass nach een, deen d'Wuert zu dëser Resolutioun wéilt huelen? Den Här Fernand Kartheiser. Här Kartheiser, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

■ **M. Fernand Kartheiser (*ADR*)**.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, ech soe Merci fir de Projet vun der Resolutioun, déi mer haut virgeluecht kruten. Mir hunn do eng Rei Observatiounen och iwwert de Rôle vum Europaparlament.

Dat Éischt ass: D'Europaparlament huet eng Rei vu Kompetenzen, an et ass e rechtsstaatleche Prinzip, datt e Parlament, eng Institutioun, sech un déi Kompetenzen hält, déi et huet, a sech keng uneegent, déi et net huet. Esou wéi d'Europaparlament dës Woch och de Matic-Rapport ugeholl huet, ass dat hei och eng Diskussioun, déi u sech an d'national Kompetenz vun de Memberstaaten fällt an net an déi vum Europaparlament.

Et ass jo och esou, datt, wann d'Europaparlament hei eng Notioun aféiert wéi déi vu Freedomzone, déi u sech keng rechtlech Definitioun huet, dann ass déi éischt Fro, déi mir eis stellen: Wat ass iwwerhaapt domadder gemengt? Gi mer do iwwert d'Grondrechter eraus, déi an der Europäescher Charta fir Mënscherechter oder fir Grondrechter virgesi sinn? Wat heescht déi Notioun? Wat sinn d'Konsequenzen? Mir wëssen et net.

Heescht dat, datt mer elo all Revendicatiounen sollen unheulen? Heescht dat, datt mer extra Rechter sollen aféieren, e Genre vu positiver Diskriminierung? Och dat wësse mer net.

Dat Zweet ass: D'Piraten soen hei, d'ungarescht Parlament hätt do Rechter beschnidden. Mir gesinn dat ganz anescht. De Sënn vun deem ungarische Gesetz ass kloer, datt d'Erzéiung vun de Kanner soll den Eltere virbehale sinn. An dat ass en Uleies, wat mir och prinzipiell deelen. Et ass eng Saach, déi an der nationalstaatlecher Kompetenz läit. D'Europäesch Unioun huet keng Kompetenz, wat d'Erzéiung vun de Kanner ugeet.

Dat Drëtt, wat mer och hei gesinn, dat ass, datt eeben d'Europäesch Kommissioun dozou kommentare gemaach huet, wéi och aner europäesch Staaten. Mir fannen dat onglécklech. Wéi gesot, mir mussen hei eng kloer Differenz maachen tëschen deem, wat eng national Kompetenz ass, an deem, wat eng europäesch Kompetenz ass. Mir wëlle keng Diplomatie, déi Europa spléckt, mee eng Diplomatie, déi Europa zesummeféiert.

Elo gëtt hei proposéiert, Lëtzebuerg zu enger Freedomzone ze erklären. Och hei stelle mer d'Froen: Solle mer hei Rechter ginn, déi iwwert dat erausginn, wat fir all Bierger vun dësem Land, fir all Resident, fir all Lëtzebuerger an eiser Verfassung souwisou virgesinn ass? Wat soll dat konkret heeschen? Si mer an engem Staat, deen elo aner Rechtskategorie fir verschidde Leit soll schafen? Wien ass deen nächsten no der LGBTIQ+-Community, dee sech dozou beruff fillt, Freedomzones oder aner Saache fir sech ze reklaméieren? Oder wat soll eist Parlament nach ausruffe fir wéi eng Kategorie vu Leit?

Mir als ADR hunn eng kloer Positioun dozou. Mir hunn alleguer hei am Land déi selwecht Rechter a Bezuch op d'Grondrechter, a Bezuch op eis Fräiheeten a mir maachen do keng Ënnerscheeder. A mir gesinn och net, datt mir sollten iergendeng Form vun Diskriminierung, positiv oder negativ, aféieren oder toleréieren.

Eis Prioritéit ass ganz kloer. An dësem Kontext wëll ech se nach eng Kéier ënnersträichen: Keng Diskriminierung, net positiv, net negativ! Mir engagéieren eis virun allem fir de Schutz vun der Famil.

Ech soen lech Merci.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Kartheiser. Dann huet den honorabelen Här Yves Cruchten d'Wuert gefrot.

■ **M. Yves Cruchten (*LSAP*)**.- Här President, ech wollt et eigentlech vun menger Plaz aus maachen, mee nodeems ech mengem Virriedner nogelauschtert hunn, muss ech awer elo eng Kéier kuerz opstoen.

(Hilarité)

An ech muss och hei eng Kéier kloer soen, dass ech mat näischt, wat den Här Kartheiser hei gesot huet, averstane sinn.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Yves Cruchten (*LSAP*)**.- Hei geet et net ëm extra Rechter. Hei geet et ëm déi fundamental Wäerter, déi mir an der Europäescher Unioun hunn. An op déi huet sech och d'Europaparlament baséiert, wéi si hir Resolutioun geholl hunn. Dat sinn déi Rechter, déi hei fir jiddweree gëllen. An et ass selbsterständlech, dass mer alleguerten als Memberstaaten mussen Efforte maachen, fir och der Communautéit vun de Schwulen, de Lesben, den Transsexuellen, den Intersexuellen, all deenen déi selwecht Rechter zouzegestoen wéi all deenen anere Leit, déi hei am Land liewen. An duerfir fannen ech et eigentlech eng richtig gutt Saach, dass de Sven Clement d'Initiativ geholl huet, fir déi Resolutioun hei ze deposéieren.

Ech wëll och drun erënneren, an e schreift dat och selwer a seng Resolutioun, dass et jo och eng kommunal Initiativ gouf, déi dat dote mécht. Vill vu menge Parteikomeroden hunn dat an hire Gemengeréit op den Ordre du jour bruecht. An den Här Sven Clement huet och e puer Gemenge genannt. Et ass awer just de Problem, wann een eng Lëscht mécht, wann ee bis ufänkt, Leit opzezielen, da vergësst een emol gären een. Duerfir géif ech awer gären hei nach ënnersträichen, dass nieft der Stad Lëtzebuerg an der Stad Esch an der Stad Rëmeleng, déi an der Resolutioun genannt ginn, och d'Gemenge Réiser, Beetebuerg, Luerenzweiler, Rammelech a Suessem schonn déi Resolutioun ugeholl hunn an dass och nach Buergermeeschteren, déi mer och an der Partei ganz no sinn, mer scho gesot hunn, dass si an hirem nächste Gemengerot dat selwecht wäerte maachen.

Duerfir, déi heite Resolutioun kritt eis voll Ënnerstëtzung an ech gi souguer nach méi wäit: Ech huele se gären och fir mech a meng Partei als Usporn, fir dass mer nach méi sollte maachen. Mir sinn, ech hunn dat elo de Mëtten nach gekuckt, am Rainbow Europe Index - déi stellen all Joer en Index zesummen, wéi d'Länner ëmgi mat der Diskriminatioun vun der Communautéit vun LGBTIQ+ - weltwäit op enger drëtter Plaz. Dat ass phenomenal! Dat ass super, dass Lëtzebuerg esou héich quotéiert ass. Mee ech hunn awer och gesinn, dass mer eigentlech an deem Index nëmmen eng 72 %, 73 % erreechen. Also, et ass nach e bësse Sputt do an dat huele mir, ech a meng Partei, eescht, fir och an den anere Punkte vun de Mënscherechter nach weider ze kämpfen. Op alle Fall, déi Resolutioun hei huet eis Ënnerstëtzung verdéngt, an eigentlech misst se déi vun der ganzer Chamber kréien.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Här Cruchten. An da ginn ech d'Wuert un déi honorabel Madamm Martine Hansen.

■ **Mme Martine Hansen (*CSV*)**.- Jo, merci, Här President. Ech maachen et ganz kuerz, well et ass relativ einfach. Mir wäerten dës Resolutioun natierlech ënnerstëtzen. Mir si géint all Form vun Diskriminatioun. Jiddweree soll déi selwecht Rechter hunn. Also kréien d'Piraten hei e Jo vun der CSV.

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Madamm Hansen. An da ginn ech d'Wuert un déi honorabel Madamm Josée Lorsché.

■ **Mme Josée Lorsché (*déi gréng*)**.- Merci, Här President. Ech kommen och heihin, well et mer wichtig ass ze betounen, datt mir Gréng eis där dooter Resolutioun ganz kloer uschléissen.

Ech wéilt awer och e positiivt Wuert iwwert d'Benelux verléieren, déi hei eng Virriederoll gespilt huet, wéi schonn esou oft an der Geschicht vun Europa. D'Benelux huet am Fong d'Initiativ ergraff, fir zum Desaccord zu deem ungarische Gesetz opzeruffen, wou een einfach muss soen: Mir sinn en Deel vun der Benelux an dat mécht eis als Deelland ëmsou méi houfreg! An ech muss soen, mir sinn och als Delegatioun do ganz aktiv.

Ech wéilt dann awer och deene Gemenge Merci soen, déi schonn de Schrëtt geholl hunn, fir déi Resolutioun bei sech selwer ofzestëmmen. Si si virdru genannt gi vum Yves Cruchten. An dat ass natierlech de Wee, deen Lëtzebuerg sech soll gi fir d'Zukunft. Mir sinn e Land, wat nach ëmmer zu de Grondrechter stoung. Mir sinn e Land, wat weiderhi géint Diskriminierung soll antriede. A wann een dann hiert, wat hei de Verrieder vun der ADR seet - an et ginn nach aner där Parteien an der EU, déi hei net esou mat eis zéien -, do kann een nëmme soen: „Da schweigt des Sängers Höflichkeit!“ Et fënnt een ëmmer erëm Argumenter, fir sech als Rietspopulist ze diskreditéieren.

Merci.

■ **Plusieurs voix**.- Très bien!

■ **M. Fernand Etgen, *Président***.- Merci villmools, Madamm Lorsché. Als nächst ass d'Wuert fir d'Madamm Nathalie Oberweis.